

عنوان مقاله:

بررسی آسیب پذیری شهرها در برابر زلزله با استفاده از مدل MIHWP (مطالعه موردی منطقه ۱۰ تبریز)

محل انتشار:

فصلنامه جغرافیا و برنامه ریزی، دوره 20، شماره 58 (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 18

نویسندگان:

کیومرث حبیبی - دانشیار دانشکده معماری و شهرسازی دانشگاه علم و صنعت ایران

محمد عزتی - دانشجوی دکتری رشته جغرافیا و برنامه ریزی شهری دانشگاه آزاد اسلامی واحد مرنند، معاون شهرسازی و معماری شهرداری تبریز.

کمال ترابی - کارشناس ارشد شهرسازی- برنامه ریزی شهری و منطقه ای از دانشگاه علم و صنعت ایران، کارشناس شهرسازی معاونت شهرسازی و معماری شهرداری تبریز.

بختیار عزت پناه - استادیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد مرنند.

خلاصه مقاله:

باتوجه به تراکم بالای جمعیتی و ساختمانی، سازه های کم دوام، عرض کم معابر و درجه محصوریت بالا در شهرها، انجام مطالعات و برنامه ریزی های دقیق در راستای به حداقل رساندن آسیب های ناشی از این رویداد طبیعی ضروری است. برای این منظور یکی از مهم ترین اقدامات می تواند شناسایی عوامل موثر در کاهش آسیب پذیری شهرها در برابر زلزله باشد. شناخت و بررسی آسیب پذیری شهرها به ویژه محدوده هایی که به صورت اسکان غیررسمی و بافت فرسوده می باشد، اهمیت زیادی دارد. می توان با مشخص کردن پهنه های آسیب پذیر در برابر زلزله و با آگاهی از خسارت های ناشی از آن ها، شهرها را به گونه ای طراحی و برنامه ریزی کرد که به هنگام وقوع زلزله کمترین آسیب به آن ها وارد شود. دراین پژوهش شاخص های کاربری زمین، عرض خیابان، تعداد طبقات، درجه محصوریت، تراکم جمعیتی، دانه بندی قطعات، سطح اشغال، تراکم ساختمانی، کیفیت ابنیه، نوع سازه، قدمت ابنیه، دسترسی به فضاهای باز و دوری و نزدیکی به گسل های اصلی انتخاب و با استفاده از مدل MIHWP و به کارگیری قابلیت های نرم افزار Arc GIS در محاسبه، تجمیع و روی هم گذاری داده ها و لایه نقشه های شاخص های منتخب، آسیب پذیری منطقه ۱۰ شهر تبریز در مقابل زلزله مشخص شده است. نتایج پژوهش نشان می دهد که قطعاتی که دارای خیابان های کم عرض، تعداد طبقات و درجه محصوریت بالا، مساحت کمتر، سطح اشغال، تراکم های ساختمانی و جمعیتی بالا، کیفیت ابنیه پایین، نوع سازه کم دوام، قدمت ابنیه قدیمی، فاصله زیاد تا فضای های باز و فاصله نزدیکی به گسل های اصلی بوده اند، دارای امتیاز آسیب پذیری بالایی بوده و در نتیجه آسیب پذیر نشان داده شده اند. همچنین در محدوده منطقه، با حرکت از سمت شمال غرب به طرف مرکز و شمال شرق به میزان آسیب پذیری شهر افزوده می شود.

کلمات کلیدی:

آسیب پذیری، زلزله، تبریز، GIS، MIHWP

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1313668>

